

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Vår ref.:

12/1541- 30- MH

Dato:

07.01.2014

Ombudets uttalelse

Saksnummer: 12/1541

Lovgrunnlag: Diskrimineringsloven §4

Dato for uttalelse: 14. juni 2013

Den 10. juni 2011 oppsøkte A Sentrum politistasjon for å anmelde at noen uberettiget hadde låst seg inn i butikken hennes. Partene er uenige om det videre hendelsesforløpet. A hevder hun ble arrestert og viser til at hun fikk skader etter at politibetjentene skal ha presset henne hardt. Oslo politidistrikt hevder at A var så utagerende inne på politivakten at hun ble geleidet ut, og at hun også slo etter en tjenesteperson.

A ble arrestert for å ha slått etter tjenestepersonen, og skulle i utgangspunktet også anmeldes, men politiet fant at hun burde få medisinsk tilsyn og kjørte henne til legevakten. A avviser at hun skal ha slått etter politibetjentene.

Partenes syn på saken

A:

A hevder at politiet ikke hjalp henne da hun skulle anmelde en person for innbrudd i butikken sin. A hevder at den dårlige behandlingen hun fikk av politiet skyldes at hun har en annen etnisk bakgrunn enn norsk.

Ifølge A skal hun ha blitt arrestert og fått skader etter at politibetjentene skal ha presset henne hardt. I denne forbindelse viser hun til legeattest av 10. juni 2011, hvor det framgår:

«Det ses blåmerker på innsiden av overarmene ca. 5x5cm bilateralt. Lett rødhet i et område ca. 1cm bredt rundt begge håndledd. Smerter ved palpasjon av 5. ribbein i (...) venstre side.»

A viser til at hun har vært på Sentrum politistasjon mange ganger for å anmelde innbrudd i butikken sin. Hun mener at politiet ikke tok henne på alvor.

Oslo politidistrikt:

Oslo politidistrikt viser til at A er godt kjent for politiet. Forut for forholdet som fant sted 10. juni 2011, skal A ha oppsøkt politiet flere ganger for å melde at noen har tatt seg inn i hennes butikk med nøkkel.

Oslo politidistrikt viser til at de foretok undersøkelser opp mot utleier/andre butikker, og gjennomgikk bilder fra overvåkningskamera. Politiet fant ingenting som tydet på at noe urettmessig hadde skjedd. Gårdeier skal også overfor politiet ha opplyst at dette var et gjentakende tema, slik at A hadde blitt tilbudt å bytte lås, noe hun ikke ønsket.

Oslo politidistrikt viser til at ingenting i saksfremstillingen viser til As etnisitet, men at hennes atferd og tilstand er omtalt.

Rettslig grunnlag

Ombudet kan gi uttalelse om et forhold er i strid med diskrimineringsloven eller ikke, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 tredje ledd, jf. § 1 annet ledd nr. 2.

Diskrimineringsloven

Diskrimineringsloven forbyr forskjellsbehandling på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion eller livssyn, jf. loven § 4 første ledd.

Denne saken reiser spørsmål om direkte diskriminering. Med direkte diskriminering menes at en handling eller unnlattelse har som formål eller virkning at personer eller foretak på grunnlag

som nevnt over blir behandlet dårligere enn andre blir, er blitt eller ville blitt behandlet i en tilsvarende situasjon.

Forskjellsbehandling som er "nødvendig for å oppnå et saklig formål, og som ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles", jf. § 4 fjerde ledd, er tillatt.

Dersom det foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at det har skjedd diskriminering, skal det legges til grunn at diskriminering har funnet sted, hvis ikke den innklagede sannsynliggjør at det likevel ikke har skjedd diskriminering, jf. diskrimineringsloven § 10.

En påstand om diskriminering er ikke nok til at ombudet kan konkludere med at det er "grunn til å tro" at diskriminering er skjedd. Påstanden må støttes av andre opplysninger eller sakens omstendigheter for øvrig.

Ombudets vurdering

Ombudet skal ta stilling til om politiet ved Sentrum politistasjon diskriminerte A på grunn av hennes etnisitet den 10. juni 2011, da hun ble pågrepet på politistasjonen i forbindelse med at hun ønsket å anmelde det hun mente var uberettiget innlåsning i butikken hennes.

Ombudet skal vurdere om det foreligger omstendigheter som *grunn til å tro* at etnisitet hadde betydning for at A ikke fikk levere anmeldelse.

For at det skal foreligge omstendigheter som gir "*grunn til å tro*" at det har funnet sted diskriminering på grunn av etnisitet, må klagers påstand støttes av hendelsesforløpet og sakens ytre omstendigheter. Dette beror på en konkret vurdering. En påstand fra klager er i seg selv ikke nok til at bevisbyrden går over på innklagede. Klageren har i utgangspunktet bevisføringsrisikoen, jf. mindretallets uttalelse i Likestillings, og diskrimineringsnemndas sak 26/2006, som senere er lagt til grunn av en samlet nemnd i lignende saker.

A bestrider ikke at hun forut for hendelsen 10. juni hadde oppsøkt politiet mange ganger for å rapportere saken om uberettiget innlåsning i butikken hennes.

Ombudet ser at politiet, etter flere henvendelser fra A, foretok de undersøkelsene de anså for å være nødvendige. Politiet fant ingenting som tydet på at det hadde skjedd uberettiget innlåsning i As butikk. Gårdeier skal også ha tilbudt A å bytte lås, noe hun ifølge gårdeier ikke ønsket selv.

Oslo politidistrikt har ikke ønsket å gi ombudet innsyn i loggen som det i sine brev til ombudet referer til. Etter politiets mening fremgår det av Ot. prp nr. 34 (2004-2005) pkt 13.1, at partenes opplysningsplikt, jf. diskrimineringsombudsloven § 11, innebærer at de har en plikt til å gi ombudet relevant informasjon, men ikke at ombudet har en ubetinget rett til å få en utskrift av loggen. Politiet viser også til at innsyn praktiseres etter bestemmelsene i forskriftene til politiregisterloven (som ikke er trådt i kraft), som fastsetter at innsyn ikke skal gis ved direkte utskrift fra registeret, men i form av notat eller rapport. Ombudet er ikke enig i denne tolkningen av innsynsbestemmelsen i diskrimineringsombudsloven § 11. Ombudet viser til begrunnelsen for bestemmelsen, som er at opplysningsplikt er en forutsetning for at håndhevsorganene skal kunne utføre sine oppgaver. Ombudet mener at ombudet er nærmest til å vurdere hvilke opplysninger som er nødvendige i denne forbindelse. Det er videre uttalt i ovennevnte proposisjon under punkt 10. 3.5 at selv der politiets etterforskning tilsier at opplysningene ikke bør gjøres kjent, så er det ikke grunn til å gjøre unntak fra opplysningsplikten. Hvorvidt det i det enkelte tilfelle er tilstrekkelig med et referat eller oppsummering fra politiets side om relevante opplysninger, eller om det er nødvendig med en kopi av de aktuelle opplysningene, vil etter ombudets syn måtte vurderes konkret av ombudet i forbindelse med anmodningen om opplysninger, og da sett opp mot formålet med bestemmelsen. I denne saken ser ikke ombudet det hensiktsmessig å gå videre med dette spørsmålet, men legger politiets fremstilling av hendelsen til grunn slik den er referert.

Ombudet merker seg at partene er uenige om detaljene rundt pågripelsen den 10. juni. A mener at hun ble behandlet dårlig av politiet og viser i den forbindelse til legeattest. Politiet viser til at A var så utagerende at hun ble geleidet ut, hvor hun også skal ha slått en tjenesteperson. Politiet understreker at det ikke er så uvanlig at personer som påsettes håndjern får merker og i noen tilfeller også skader, og at dette vil ha sammenheng med graden av motstand. Ifølge politiet er detaljene rundt pågripelsen ikke nedtegnet.

A mener seg som følge av dette dårlig behandlet av politiet.

Det avgjørende for ombudet er om det foreligger omstendigheter ved pågripelsen som gir grunn til å tro at etnisitet ble vektlagt. I denne forbindelse viser ombudet til at A skal ha slått etter en tjenesteperson. Da As atferd og tilstand er omtalt i loggen politiet har referert, er det nærliggende å tro at det var dette som var grunnlaget for politiets tilnærming til situasjonen, og ikke hennes etnisitet. På bakgrunn av dette mener ombudet at følgene av pågripelsen ikke underbygger påstanden om at politiet la vekt på etnisitet. A har for øvrig ikke fremlagt andre opplysninger som tilsier at etnisitet hadde betydning for politiets behandling av henne.

Etter en konkret vurdering mener ombudet at det ikke foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at politiet vektla etnisitet da A ble pågrepet i forbindelse med at hun ønsket å anmelde det hun oppfattet som en uberettiget innlåsning i hennes butikk.

Konklusjon

Ombudet konkluderer med at Oslo politidistrikt v/Sentrum politistasjon handlet ikke i strid med diskrimineringsloven § 4 da A ble pågrepet 11. juni 2011 i forbindelse med at hun ønsket å anmelde det hun oppfattet som et innbrudd eller uberettiget innlåsning i hennes butikk.